



Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2019 m. gegužės 29 d.
(OR. en, de)

Tarpinstitucinė byla:
2017/0355(COD)

9327/19
ADD 1

CODEC 1086
SOC 363
EMPL 273
DIGIT 100

PRANEŠIMAS DĖL „I/A“ PUNKTO

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinųjų atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS dėl skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų Europos Sąjungoje projektas (pirmasis svarstymas) - Teisėkūros procedūra priimamo akto priėmimas - Pareiškimai

Europos Komisijos pareiškimas

Pagal direktyvos 23 straipsnį Komisija, praėjus aštuoneriems metams po direktyvos įsigaliojimo, įvertins jos taikymą, kad prireikus galėtų pasiūlyti būtinus pakeitimus. Komisija ketina savo ataskaitoje itin daug dėmesio skirti tam, kaip valstybės narės taiko 1 ir 14 straipsnius. Komisija taip pat tikrins atitiktį 14 straipsniui, kad galėtų įvertinti, ar valstybės narės visapusiškai ir tinkamai perkėlė direktyvą į nacionalines teisinės sistemas.

Vokietijos pareiškimas, kuriam pritarė Vengrija

Vokietijos Federacinė Respublika (toliau –Vokietija) pageidauja pateikti toliau išdėstytą pareiškimą dėl direktyvos dėl skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų Europos Sąjungoje (toliau – direktyva) taikymo srities.

Direktyvos taikymo sričiai itin svarbi darbo santykių arba darbo sutarties sąvokų apibrėžtis.

Vykstant deryboms Vokietija ir daug kitų valstybių narių kartu pasisakė už tai, kad šiuo tikslu būtų padaryta nuoroda į valstybių narių nacionalinę teisę. Direktyva daro poveikį esminei individualios darbo teisės sričiai. Pagrindinės šios srities struktūros valstybėse narėse buvo plėtojamoms remiantis tradicija ir visų pirma apima tai, kaip apibrėžiami darbo santykiai ir kaip jie atskiriami nuo kitų teisinių santykių.

Dabar nuoroda į nacionalinę teisę pateikiama direktyvos 1 straipsnio 2 dalyje. Tai reiškia, kad darbo santykius – taigi ir direktyvos taikymo sritį – pirmiausia apibrėžia valstybės narės pagal savo atitinkamas nacionalines taisykles.

Vokietija 1 straipsnio 2 dalyje pateiktą nuorodą į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) praktiką supranta kaip nuorodą, susijusią su šio Teismo praktika užtikrinant direktyvų veiksmingumą. Pagal tą Teismo praktiką darbo santykius visų pirma apibrėžia valstybės narės, jei atitinkamoje direktyvoje yra nuoroda į nacionalinę teisę. Tokią veiksmų laisvę riboja tai, kad valstybės narės negali nepagrįstai neįtraukti tam tikrų kategorijų darbuotojų. ESTT tai patikrina kiekvienu atskiru atveju remdamasis atitinkamos direktyvos tikslu.

Direktyvos 1 straipsnio 2 dalyje pateikta nuoroda nereiškia, kad darbo santykių sąvoka visoje Sąjungoje turi būti aiškinama vienodai. Kitu atveju nuoroda į nacionalinę teisę būtų beprasmiška. Tokia išvada daroma ir dėl to, kad iš atitinkamos konstatuojamosios dalies buvo išbraukta formuluotė dėl vienodo įgyvendinimo užtikrinimo.

Estijos pareiškimas

Pasiūlyme dėl direktyvos dėl skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų nustatomi nauji apsaugos nuo atleidimo iš darbo aspektai ir darbdavių pareiga įrodyti. Estija pritaria, kad būtina ir svarbu užtikrinti darbuotojų apsaugą nuo atleidimo, tačiau mes taip pat manome, kad esama didelio poreikio suteikti valstybėms narėms pakankamai lankstumo, suteikiant joms galimybę perkelti direktyvą į nacionalinę teisę atsižvelgti į skirtingas valstybių narių sistemas ir praktiką, ypač į tai, ar jų sistemomis darbuotojams suteikiama daugiau apsaugos.

Estijos nacionalinės teisės aktais jau užtikrinamas pagal direktyvą reikalaujamas arba didesnis apsaugos lygis.

Estijos teisės aktuose pripažįstamas tik ribotas teisėje nustatytų atleidimo priežasčių skaičius. Darbdavys privalo pateisinti, kodėl darbo sutartis nutraukiama, taip pat ir darbo ginčo metu. Darbdavys turi įrodyti, kad atleidimo iš darbo priežastys yra teisingos ir pagrįstos.

Estija tvirtai prieštarauja tam, kad darbdavys kiekvienu atveju būtų laikomas besielgiančiu *mala fide* ir pažeidžiančiu darbo teisėje nustatytus apribojimus. Tai išplaukia iš 18 straipsnio 3–6 dalių, kuriose daroma prielaida, kad darbdavys atleisdamas darbuotoją nesilaikė apribojimų. Estijos darbo teisė pagrįsta kitokia prielaida, kuria suteikiama daugiau apsaugos ir laikomasi pozityvesnio požiūrio.

Estija pritaria direktyvos priėmimui. Tačiau Estija nesutinka su požiūriu, kurio laikomasi 18 straipsnio atveju, susijusiu su apsauga nuo atleidimo ir pareiga įrodyti. Manome, kad direktyva reikalaujama apsauga Estijoje užtikrinama vadovaujantis kitokia atleidimo sistema. Dėl išsamios atleidimo tvarkos turėtų spręsti ir ją reglamentuoti valstybės narės.

Čekijos pareiškimas

Šios direktyvos taikymo sričiai itin svarbi darbo santykių arba darbo sutarties sąvokų apibrėžtis. Čekija ir kelios kitos valstybės narės derybų metu pasisakė už tai, kad šiuo tikslu būtų padaryta nuoroda į valstybių narių nacionalinės teisės aktus. Direktyva daro poveikį esminei individualios darbo teisės sričiai. Atskirose valstybėse narėse pagrindinės šios srities struktūros turi galias istorines šaknis ir visų pirma apima tai, kaip apibrėžiami darbo santykiai ir kaip jie atskiriami nuo kitų teisinių santykių.

Dabar nuoroda į nacionalinę teisę pateikiama direktyvos 1 straipsnio 2 dalyje. Tai reiškia, kad pirmiausia darbo santykius – taigi ir direktyvos taikymo sritį – apibrėžia valstybės narės, laikydamosi savo atitinkamų nacionalinių taisyklių.

Čekijos požiūriu, direktyvos 1 straipsnio 2 dalyje pateikta nuoroda į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą yra susijusi su jo praktika užtikrinant direktyvų veiksmingumą. Pagal šią Teismo praktiką, už darbo santykių apibrėžimą atsako pirmiausia valstybės narės, jeigu atitinkamoje direktyvoje yra nuoroda į nacionalinę teisę. Šią veiksmų laisvę riboja tai, kad valstybėms narėms neleidžiama nepagrįstai neįtraukti tam tikrų kategorijų darbuotojų. ESTT tai patikrina kiekvienu atskiru atveju remdamasis atitinkamos direktyvos tikslu.

Direktyvos 1 straipsnio 2 dalyje pateikta nuoroda nereiškia, kad darbo santykių sąvoka visoje Sąjungoje turi būti aiškinama vienodai. Kitu atveju nuoroda į nacionalinę teisę būtų beprasmė. Tokia išvada daroma ir dėl to, kad atitinkamoje 8 konstatuojamojoje dalyje išbraukta vienodo įgyvendinimo prielaida.